

Nya försöksresultat – borgödsling ökar fröskörden i vit- och rödklöver

I både vit- och rödklöver rekommenderas att tillföra 0,5 kg/ha bor till jorden vid sådd. I vitklöver kan man alternativt tillföra 0,30 kg/ha bor som bladgödsling fröskördeåret. Bor får endast tillföras vid konstaterat behov, det vill säga ett jordprov som visar mindre än 1 mg bor per kg torr jord. Prata med din rådgivare och ditt kontrollorgan innan du gödslar med bor.

Under 2009-2010 har fältförsök i ekologiskt vit- och rödklöverfrö utförts, där effekten av tillförsel av bor på fröskörd undersökts. Bor tillfördes med Bortrac 150 som sprutades på jorden i samband med sådd insåningsåret, eller som bladgödsling skördeåret. Försöken ogräsbehandlades genom putsning i knoppstadium under fröåret. Vitklöverförsöket och försöket i rödklöver med SW Nancy stränglades innan skörd medan rödklöverförsöket med SW Ares direkttröskades. Ytterligare fyra försök, två i vitklöver och två i rödklöver, med samma upplägg kommer att skördas 2011.

Vitklöver: Ett vitklöverförsök (SW Undrom) skördades 2010. Försöket låg utanför Kungsör på en mycket mullhaltig mellanlera med bortal 0,9 mg/kg. Alla borbehandlingar ökade skörden (6-15 %) förutom bladgödslingen med 0,45 kg/ha bor (tabell 1). Frövikten ökade också vid borgödsling liksom antalet blommor per m². Den ekonomiska vinsten var enligt beräkningar högst (+1 821 kr/ha och +1 752 kr/ha) vid tillförsel av 0,5 kg/ha bor vid sådd respektive 0,30 kg/ha bor som bladgödsling (tabell 1).

Tabell 1. Skörd, gödslingsnetto, mängd frö i 50 blomhuvuden och antal blomhuvud per m², ett vitklöverförsök, SW Undrom, 2010.

Borbehandlingar	Skörd och merskörd (kg/ha)	Gödslingsnetto ¹ (kr/ha)	Frö i 50 st blomhuvud (g)	Blomhuvud/m ² (st)
Ogödslat	327 a ²	14 702	2,8 a	1 361 a
Till jord insåningsår:				
0,5 kg/ha	+48 a	+1 821	3,4 a	1 515 a
1,0 kg/ha	+34 a	+1 105	3,2 a	1 409 a
1,5 kg/ha	+20 a	+370	3,1 a	1 460 a
Bladgödsling fröår:				
0,15 kg/ha	+24 a	+780	3,1 a	1 620 a
0,30 kg/ha	+46 a	+1 752	2,9 a	1 549 a
0,45 kg/ha	-9 a	-735	3,1 a	1 498 a

¹Beräkningen är utförd med följande underlag: kostnad för bor: 28 kr/l, kostnad körning: 250 kr/ha, fröpris: 45 kr/kg.

²Olika bokstäver visar statistiskt signifikanta skillnader mellan behandlingarna

Rödklöver: Två försök i rödklöver skördades 2010. Båda försöken låg utanför Örebro, ett på en något mullhaltig sandjord med bortal 0,2 mg/kg (SW Ares, 2n) och ett i Rynninge på en mycket mullhaltig mellanlera med bortal 0,5 mg/kg (SW Nancy, 4n). Små skördeökningar på 5-9 % visades för SW Ares vid tillförsel av 0,5 kg/ha bor till jord och de två högsta nivåerna av bladgödsling (tabell 2). Enligt den ekonomiska beräkningen var den mest lönsamma behandlingen (+203 kr/ha) gödsling med 0,5 kg/ha bor till jord. För SW Nancy gav gödslingen med 0,5 kg bor/ha högst frövikt per blomhuvud och högst antal blomhuvud/m². Detta visades dock inte i skörden med högst ökning (9 %) vid 1,5 kg/ha bor till jorden vid sådd. Ingen ekonomisk vinst av borgödsling visades för SW Nancy. Att det inte var större skillnader i skörd, trots mer frö per blomma och större antal blommor per kvadratmeter i behandlingen med 0,5 kg/ha bor till jord i SW Nancy kan bero på den låga skörden. Eftersom skörden är låg blir det svårare att identifiera skillnader i skörd, speciellt i fröförsök där variationen oftast är större än till exempel spannmålsförsök.

Tabell 2. Skörd, gödslingsnetto, mängd frö i 50 blomhuvuden och antal blomhuvud per m², två rödklöverförsök, 2010.

	SW Ares				SW Nancy			
	Skörd och merskörd	Gödslingsnetto ¹	Frö i 50 st blomhuvud	Blomhuvud/m ²	Skörd och merskörd	Gödslingsnetto ¹	Frö i 50 st blomhuvud	Blomhuvud/m ²
Borbehandlingar	(kg/ha)	(kr/ha)	(g)	(st)	(kg/ha)	(kr/ha)	(g)	(st)
Ogödslat	175 a ²	6300	5,5 a	797 a	104 a	4576	1,9 b	725 ab
Till jord insåningsår:								
0,5 kg/ha	15 a	+203	5,0 a	879 a	-7 a	-644	2,9 a	838 a
1,0 kg/ha	-7 a	-679	4,7 a	742 a	-2 a	-512	2,2 ab	700 ab
1,5 kg/ha	-7 a	-773	4,8 a	767 a	10 a	-97	2,6 ab	722 ab
Bladgödsling fröår:								
0,15 kg/ha	-7 a	-531	5,1 a	792 a	-6 a	-538	2,6 ab	677 b
0,30 kg/ha	9 a	+22	5,4 a	792 a	-1 a	-348	2,1 ab	772 ab
0,45 kg/ha	12 a	+83	5,2 a	795 a	-3 a	-480	2,4 ab	684 b

¹Beräkningen är utförd med följande underlag: kostnad för bor: 28 kr/l, kostnad körning: 250 kr/ha, fröpris SW Ares: 36 kr/kg; SW Nancy: 44 kr/kg.

²Olika bokstäver visar statistiskt signifikanta skillnader mellan behandlingarna.

Eva Stoltz och Ann-Charlotte Wallenhammar, HS Konsult AB, Örebro

Redaktion:
Thorsten Rahbek Pedersen, Jordbruksverket, Alnarp
tfn 040-41 52 82, e-post: thorsten.pedersen@jordbruksverket.se

Gunilla Larsson, Svensk raps
e-post: gunilla.larsson@svenskraps.se

Tore Dahlquist, Lantmännen Lantbruk
e-post: tore.dahlquist@lantmannen.com

